

A csapatkapitány szerepe a vitorlázórepülésben

Kiválasztási szempontok, feladatok és elvárások

Készítette: Szabó Péter

2025.10.26

Csapatkapitány

- A csapatkapitány a versenycsapat vezetője és összekötője a szervezők, versenyzők a segítők és a zsűri között.
- Felel a csapat működéséért, kommunikációjáért és versenysztratégiájáért, valamint a versenyzők „versenyzői állapotáért”.
- Kulcsszerepe van a csapat sikerében és a verseny jó hangulatában.

A csapatkapitány szerepe

- **Képviseli** a csapatot hivatalos ügyekben.
- **Koordinálja** a versenyzők és a segítők tevékenységét.
- **Támogatja** a versenyzőket szakmailag és emberileg.
- **Kommunikál** a szervezőkkel, bírókkal, meteorológussal.
- **Megszervezi** az adott versenyen a csapat bizonyos versenyen kívüli programjait. Pl közös vacsora, közös program a pihenőnapon, nemzetközi est stb..(Összetartja a csapatot)
- **Megszervezi** a csapat szállását, ellátását.
- **Megszervezi** a csapat arculatát.
- **Megszervezi** a technikai segítséget szükség esetén.
- **Koordinálja** és ellenőrzi a segítők munkáját.

Kiválasztás alapelvei (elméleti síkon)

- Tapasztalat és hitelesség
- Szabályzat ismeret
- Szakmai felkészültség (versenyrepülés, szabályismeret)
- Vezetői és kommunikációs képesség
- Nyelvtudás (nemzetközi eseményeken elengedhetetlen)
- Csapatszellem és konfliktuskezelési készség

Szükséges személyes tulajdonságok

- Nyugodt, döntésképes, objektív
- Jó szervező és delegáló
- Motiváló és támogató személyiség
- Képes gyors helyzetértékelésre és döntéshozatalra
- Jó stressztűrő képesség
- Nem kisegítője vagy hozzátartozója semelyik versenyzőnek
- Szabályzatismeret

A csapatkapitány feladata a verseny előtt

- **Segítők kiválasztása és összefogása**
- Dokumentációk, biztosítások, „felszerelés”-ellenőrzés
- Szállás, logisztika, ha szükséges a kiutazás megszervezése
- Felkészítő megbeszélések szervezése
- Kapcsolattartás a szervezőkkel és a szövetséggel

A csapatkapitány felelősege

3.3 TEAM CAPTAIN'S RESPONSIBILITIES The Team Captain represents his NAC and is the liaison between the Organisers and his team members. A Team Captain not fulfilling his responsibilities, as detailed in this Section, may be suspended or disqualified in accordance with paragraph

1.2.1. The Team Captain:

- a) Should endeavor to ensure the proper conduct of his team members and that the pilots do not fly if ill or under the influence of alcohol or drugs, or suffering from any disability that might endanger the pilot or others.

A csapatkapitány felelősége

- b) Is responsible for compliance by his team members with the terms of the Certificate of Airworthiness or Permit to Fly of the competing sailplanes and, where appropriate, with the laws of his own and those of the Organisers' country.
- c) Is responsible for ensuring that all members of his team receive and understand all information given at any Championships briefing.
- d) must deliver, during the training period, the same number of national flags for the closing ceremony as the maximum number of the team's pilots in any one class. Flags should be approximately 1200mm X 1500mm.

Feladatok a verseny idején

- Napi eligazításokon való részvétel (normál és csapatkapitányi)
- Információk továbbítása a versenyzők felé
- Meteorológiai és taktikai megbeszélések szervezése
- Versenytaktika egyeztetése (pl. startidő)

Feladatok a verseny idején

- Versenyzők támogatása: felszállás és start előtt, repülés közben és után.
- Kommunikáció a sportigazgatóval, a zsűrivel, a szervezőkkel problémás helyzetekben
- Complaineek és Protestek benyújtása, ha szükséges
- Csapatmorál fenntartása és motiválás

Feladatok a versenyszám után illetve a verseny után

- Eredmények összesítése és elemzése
- Tapasztalatok megosztása a csapattal
- Kapcsolattartás a szervezőkkel
- Jelentés a szövetség felé (ha nemzeti csapatról van szó)

Kapcsolat a versenyzőkkel

- **Bizalom és kölcsönös tisztelet** alapú kapcsolat
- Egyensúly a baráti és vezetői szerep között
- Konstruktív visszajelzés, konfliktusok kezelése
- Egyéni különbségek felismerése (mentális, taktikai)

Kommunikáció a szervezőkkel és a zsűrivel

- Pontos és higgadt információátadás
- A csapat érdekeinek képviselése
- Hivatalos csatornák betartása
- Részvétel a csapatkapitányi értekezleteken

Stratégia feladatok

- Versenyzők erősségeinek felmérése
- Napi meteorológiai és taktikai döntések támogatása
- Kockázatkezelés: mikor „kockáztathat”, mikor legyen óvatos a csapat
- Csapatmunka optimalizálása (egymás segítése repülés közben)

Etikai és Sportemberi elvárások

- Fair play betartása
- A szabályok ismerete és példamutató követése
- A verseny és sportág jó hírnevének védelme
- Konfliktusok korrekt kezelése

Kríziskezelés és döntéshozatal

- Váratlan helyzetek kezelése: időjárás, baleset, szabályvita
- Nyugodt döntéshozatal információhiányos helyzetben
- A csapat nyugalmanak megőrzése
- Kapcsolat a mentési és biztonsági szervezetekkel

Kapcsolat a Szövetséggel

- Összekötő szerep a versenyzők és a szövetség között
- Versenyjelentések, eredmények továbbítása
- Csapatképviselet nemzetközi fórumokon

A jó csapatkapitány hatása

- Növeli a csapat összetartását és teljesítményét
- Javítja a kommunikációt és a hatékonyságot
- Segít abban, hogy a pilóták a repülésre koncentrálhassanak
- Pozitív légkört és sportszerűséget teremtet

Gyakori hibák amiket el kell kerülni

- Túlzott beavatkozás a pilóták döntéseibe
- Kommunikáció hiánya vagy információvisszatartás
- Részrehajlás
- Feszültségkeltés vagy felelősség elhárítása

Példák jó gyakorlatra

- Közös esti értékelések, megbeszélések
- Motivációs beszédek, közösségi események
- Egységes arculat (zászló, póló, sátor-, autójelölés)
- Tiszta, nyílt kommunikációs csatornák

Nemzetközi tapasztalatok

- FAI és IGC versenyeken kiemelt a kapitány szerepe
- Több országban külön „Team Captain Training” program működik
- Példa: WGC, EGC – kapitány nélkül nincs csapatindítás

Összegzés

- A csapatkapitány **a csapat motorja és védőernyője**
- Szakmai, szervezési és emberi vezető egyszerre
- Sikerének kulcsa:
 - Tapasztalat
 - Szabályismeret
 - Kommunikáció
 - Támogató hozzáállás
 - Sportszerűség és példamutatás